

SIKKERHETS DATABLAD

Cruiser Premium White

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn : Cruiser Premium White
Produktkode : YBC400

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og ikke-anbefalt bruk

Identifisert bruk	
Forbrukerbruk av maling	
Bruk frarådet	Årsak
Alle Annet Bruksområder	

1.3 Detaljer om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

International Paint Ltd.
Stoneygate Lane
Felling
Gateshead
Tyne and Wear
NE10 0JY UK
Tel: +44 (0)191 469 6111 Fax: +44 (0)191 438 3711
e-mail adresse til person ansvarlig for dette HMS databladet : sdsfellinguk@akzonobel.com

Nasjonal kontakt

Akzo Nobel Coatings AS, c/o International Färg AB, Holmedalen 3, S-424 57 Gunnilse.

Tel: 66819470 Fax: 66819479.

1.4 Nødtelefonnummer

Nasjonalt rådgivningskontor/Giftinformasjonen (Skal bare brukes av sertifiserte leger)

Telefonnummer : +47 22 59 13 00

Leverandør

Telefonnummer : +44 (0)191 469 6111 (24H)

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av bestanddeler eller blanding

Produktdefinisjon : Blanding

Klassifisering i henhold til Forskrift (EC) 1272/2008 [CLP/GHS]

Flam. Liq. 3, H226

Skin Sens. 1, H317

STOT SE 3, H335

STOT SE 3, H336

Aquatic Acute 1, H400

Aquatic Chronic 1, H410

Produktet er klassifisert som farlig ifølge forskrift (EU) 1272/2008 med endringer.

Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.

Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.2 Etikettelementer

Farepiktogrammer

Signalord

: Advarsel

Redegjørelser om fare

: Brannfarlig væske og damp.
Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.
Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Redegjørelser om forholdsregler

- Generelt** : Les etiketten før bruk. Oppbevares utilgjengelig for barn. Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.
- Forebygging** : Bruk vernehansker. Bruk vernebriller eller ansiktsvern. Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt. Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område. Unngå utslipp til miljøet.
- Respons** : VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet. VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll huden med vann eller dusj. VED HUDKONTAKT: Tilsølte klær må fjernes og vaskes før bruk.
- Lagring** : Oppbevares kjølig.
- Avhending** : Disponer innholdet og emballasje i henhold til lokale, regionale, nasjonale og internasjonale forskrifter.
- Farlige ingredienser** : solvent nafta (petroleum), lett aromatisk kolofonium
Fatty acids, C18-unsatd., trimers, compds. with oleylamine
Fatty acids, tall-oil, compds. with oleylamine
- Tilleggselementer på etiketter** : Ved kontakt med syrer utvikles meget giftig gass. Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
- Tillegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler** : Ikke anvendelig.

Produktregulering, biocider

- Autorisert bruk** : Ikke kjent.
- Advarsler for sårbare grupper** : Ikke kjent.
- Autorisasjonsnummer** : PR-Nr307779
- Produktspesifikke opplysninger** :
FØRSTEHJELP Ikke innånd støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler. VED SVELGING: IKKE framkall brekning. Søk legehjelp umiddelbart. VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann. Ikke bruk løsemidler eller tynnere til rengjøring av huden. Ved hudirritasjon eller utslett: Kontakt lege. VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. VED INNÅNDING: Ved åndedrettsstans gis kunstig åndedrett. Hvis pusting er vanskelig, flytt offeret til frisk luft og la hvile i en komfortabel stilling for pusting. Ikke gi noe gjennom munnen. Søk legehjelp ved ubehag. Tilsølte arbeidsklær må ikke fjernes fra arbeidsplassen. Ikke la unødvendig og ubeskyttet personale komme inn.
Oppbevares på et godt ventilert sted. Hold beholderen tett lukket. Emballasjen må ikke brukes om igjen. Samle opp spill.

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.3 Andre farer

Andre farer som ikke fører : Ikke kjent.
til klassifisering

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2 Blandinger : Blanding

Navn på produkt/ bestanddel	Identifikatorer	% etter vekt	Klassifisering Forskrift (EU) nr. 1272/2008 [CLP]	Note (r)	Type
sinkoksid	REACH #: 01-2119463881-32 EU: 215-222-5 CAS: 1314-13-2 Innhold: 030-013-00-7	≥25 - <50	Aquatic Acute 1, H400 Aquatic Chronic 1, H410	-	[1]
solvent nafta (petroleum), lett aromatisk	REACH #: 01-2119455851-35 EU: 265-199-0 CAS: 64742-95-6 Innhold: 649-356-00-4	≥20 - <25	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H335 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411 EUH066	P	[1] [2]
copper thiocyanate	EU: 214-183-1 CAS: 1111-67-7 Innhold: 615-032-00-6	≥10 - <21	Acute Tox. 4, H302 Acute Tox. 4, H312 Acute Tox. 4, H332 Aquatic Acute 1, H400 Aquatic Chronic 1, H410 EUH032	A	[1]
kolofonium	REACH #: 01-2119480418-32 EU: 232-475-7 CAS: 8050-09-7 Innhold: 650-015-00-7	≥10 - <25	Skin Sens. 1, H317 Aquatic Chronic 4, H413	-	[1]
xylen	REACH #: 01-2119488216-32 EU: 215-535-7 CAS: 1330-20-7 Innhold: 601-022-00-9	≥4 - <5	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H312 Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335 Asp. Tox. 1, H304	C	[1] [2]
etylbenzen	REACH #: 01-2119489370-35 EU: 202-849-4 CAS: 100-41-4 Innhold: 601-023-00-4	≥1 - <2	Flam. Liq. 2, H225 Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335 STOT RE 2, H373 (hørselsorganer) Asp. Tox. 1, H304 Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H- setningene overfor.	-	[1] [2]

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

I følge produsentens nåværende kunnskap, og for anvendbare konsentrasjoner, finnes det ingen øvrige bestanddeler i produktet som er klassifisert som helse- eller miljøskadelig, og som skulle kreve rapportering i dette avsnittet eller er PBTs eller vPvBs, eller har blitt tildelt en administrativ norm og derfor skulle kreve rapportering i dette avsnittet.

Type

- [1] Stoff klassifisert med en helse - eller miljøfare
- [2] Stoff med en yrkeshygienisk grenseverdi
- [3] Stoffet oppfyller kriteriene for PBT ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII
- [4] Stoffet oppfyller kriteriene for vPvB ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII
- [5] Stoffer med tilsvarende bekymringsgrad

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

- Generelt** : I alle tvilstilfeller og ved vedvarende symptomer skal lege kontaktes. Ikke gi en bevisstløs person noe gjennom munnen. Bevisstløse personer plasseres i stabilt sideleie mens lege kontaktes.
- Øyekontakt** : Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll øynene omgående med rennende vann i minst 10 minutter, mens øyelokkene holdes åpne, og kontakt lege.
- Innånding** : Flytt til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen.
- Hudkontakt** : Fjern forurensede klær og sko. Vask huden grundig med såpe og vann eller bruk et anerkjent hudrensingsprodukt. Løsemidler eller tynnere må IKKE brukes.
- Svelging** : Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. Hold personen varm og i ro. IKKE framkall brekning.
- Vern av førstehjelpspersonell** : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Hvis det fremdeles er mistanke om gass i området, må redningspersonellet bruke en hensiktsmessig maske eller et friskluftsapparat. Det kan være farlig for førstehjelpere å bruke munn-mot-munn-metoden. Vask tilsølte klær grundig med vann før de tas av, eller bruk hansker.

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede

Potensielle akutte helseeffekter

- Øyekontakt** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Innånding** : Kan forårsake sentralnervøs (CNS) depresjon. Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. Kan forårsake irritasjon av luftveiene. Eksponering for spaltningsprodukter kan være helseskadelig. Alvorlige virkninger kan være forsinket etter eksponering.
- Hudkontakt** : Virker avfettende på huden. Kan forårsake tørr og irritert hud. Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
- Svelging** : Kan forårsake sentralnervøs (CNS) depresjon.

Overeksponeringstegn/-symptomer

- Øyekontakt** : Ingen spesifikke data.
- Innånding** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon i lufttrøret
hoste
kvalme eller brekninger
hodepine
slapphet/tretthet
svimmelhet/vertigo
muskelsvakhet
ubevissthet
- Hudkontakt** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon
rødhet
tørrhet
sprekker

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

Svelging : Ingen spesifikke data.

4.3 Indikasjon av enhver øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesialbehandling som er nødvendig

Merknader til lege : Ved inhalering av nedbrytningsprodukter i en brann kan symptomene bli forsinket. Den berørte personen kan ha behov for medisinsk overvåking i 48 timer.

Spesifikke behandlinger : Ingen spesiell behandling.

AVSNITT 5: Brannsløkkingsstiltak

5.1 Slökkemidler

Egnete brannsløkkingsmidler : Bruk pulver, CO₂, vandusj (tåke) eller skum.

Uegnete brannsløkkingsmidler : Ikke bruk vannstråle.

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen

Farer på grunn av stoffet eller blandingen : Brannfarlig væske og damp. Under brann eller ved oppvarming vil det oppstå en trykkøkning, og beholderen kan revne, med risiko for etterfølgende eksplosjon. Avrenning til kloakkavløp kan forårsake brann- eller eksplosjonsfare. Dette materialet er svært toksisk for vannlevende organismer, med langvarig effekt. Slukkevann kontaminert med dette stoffet må samles opp og hindres i å slippe ut i vannløp, avløp eller kloakk.

Farlige termiske nedbrytningsprodukter : Nedbrytningsproduktene kan omfatte følgende materialer:
karbondioksid
karbonmonoksid
nitrogenoksider
svoveloksider
metalloksid/oksider

5.3 Råd for brannmenn

Spesielle beskyttelses tiltak for brannmenn : Isoler straks stedet ved å fjerne alle personer i nærheten av uhellet hvis brann har oppstått. Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Flytt beholdere bort fra brannområdet hvis det ikke skaper risiko. Bruk vandusj til å kjøle ned brannutsatte beholdere.

Særlig verneutstyr for brannsløkkingsmannskaper : Brannsløkningspersonell skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) med full ansiktsmaske, som brukes i modus for positivt trykk. Brannmannsklær (inkludert hjelmer, vernestøvler og hansker) i samsvar med europeisk standard EN 469, vil gi grunnleggende beskyttelsesnivå mot kjemikalieuhell.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

For ikke-nødpersonell : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Evakuer omkringliggende områder. Ikke la unødvendig og ubeskyttet personale komme inn. Ikke berør eller gå gjennom utsølt materiale. Slå av alle antenningskilder. Ingen bluss, røyking eller ild i fareområdet. Unngå å innånde damp eller tåke. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet personlig verneutstyr.

For nødpersonell : Hvis det er påkrevet med spesialklær for å håndtere utslippet, må det tas hensyn til alle opplysningene i avsnitt 8 om egnete og ikke-egnete materialer. Se også opplysningene i "For ikke-nødpersonell".

6.2 Forholdsregler for vern av miljø

: Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk. Send informasjon til relevante myndigheter dersom produktet har forårsaket miljøforurensning (kloakk, vannsystemer, jord eller luft). Vannforurensende materiale. Kan være skadelig for miljøet hvis det slippes ut i større kvanta. Samle opp spill.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.3 Metoder og materialer for begrensning og opprensning

- Lite utslipp** : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø. Fortynn med vann og ta opp med mopp hvis vannløslig. Alternativt, eller hvis uløslig i vann, absorber med et inert tørt materiale og plasser i en hensiktsmessig avfallsbeholder. Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall.
- Stort utslipp** : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø. Møt utslippet i medvind. Unngå lekkasje til kloakksystem, vannløp, kjellere eller trange rom. Søl skal spyles ned i et system for behandling av spillvann, eller følg denne fremgangsmåten. Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser. Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. Forurenset oppsamlingsmateriale kan være like miljøskadelig som selve utslippet.

- 6.4 Referanse til andre avsnitt** : Se avsnitt 1 for nødkontaktinformasjon.
Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr.
Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

- Vernetiltak** : Bruk egnet personlig verneutstyr (se avsnitt 8.). Personer med kjente hudproblemer skal ikke involveres i prosesser hvor dette produktet brukes. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Må ikke svelges. Unngå å innånde damp eller tåke. Unngå utslipp til miljøet. Må bare anvendes på et godt ventilert sted. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Ikke gå inn i lagringsområder og avgrensede områder hvis de ikke er tilstrekkelig ventilert. Oppbevares i originalbeholderen eller i et godkjent alternativ, som er laget av et kompatibelt materiale, oppbevares tett lukket når det ikke er i bruk. Lagres og brukes adskilt fra varme, gnister, åpen ild eller noen annen antennelseskilde. Bruk eksplosjonssikkert elektrisk utstyr (ventilasjon, lys og materialhåndtering). Bruk bare verktøy som ikke avgir gnister. Ta forholdsregler mot elektrostatisk utladning. Holdes unna syrer. Tom emballasje inneholder produktrester og kan være farlig. Emballasjen må ikke brukes om igjen.
- Råd om generell yrkeshygiene** : Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides. Arbeidere bør vaske hender og ansiktet før de spiser, drikker eller røyker. Ta av forurensete klær og verneutstyr før du går inn i områder der det spises. Se også avsnitt 8 for flere opplysninger om hygienetiltak.

7.2 Forhold for sikker lagring, inkludert ev. uforenlighet

Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser. Oppbevares i et isolert og godkjent område. Lagres i original emballasje, beskyttet mot direkte solskinn i et tørt, kjølig og godt ventilert område, vekk fra uforenlige materialer (se Avsnitt 10) samt mat og drikke. Oppbevares innelåst. Eliminer alle antennelseskilder. Damp er tyngre enn luft og kan spres på gulvnivå. Holdes unna syrer. Holdes unna oksiderende materialer. Oppbevar beholderen tett lukket og forsegle til alt er klart til bruk. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje. Må ikke oppbevares i umerkede beholdere. Oppbevares/håndteres slik at forurensning i miljøet unngås.

7.3 Spesifikk sluttbruk

- Anbefalinger** : Ikke kjent.
- Løsninger spesifikke for industri sektoren** : Ikke kjent.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Informasjonen gis basert på typisk forventede bruksområder for produktet. Ytterligere tiltak kan være påkrevet for partihåndtering eller andre bruksområder som kan øke eksponeringen for arbeidere eller miljøutslipp betydelig.

8.1 Kontrollparametere

Administrative normer

Navn på produkt/bestanddel	Grenseverdier for eksponering
solvent nafta (petroleum), lett aromatisk	European Hydrocarbon Solvent Suppliers (CEFIC-HSPA) methodology (Europe) (Norge). AN: 100 mg/m ³ 8 timer.
xylen	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 1/2015). Absorbert gjennom huden. Gjennomsnittsverdier: 108 mg/m ³ 8 timer. Gjennomsnittsverdier: 25 ppm 8 timer.
etylbenzen	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 1/2015). Absorbert gjennom huden. Kreftfremkallende. Gjennomsnittsverdier: 20 mg/m ³ 8 timer. Gjennomsnittsverdier: 5 ppm 8 timer.

Anbefalt overvåkningstiltak : Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygiene grenseverdier, kan personlig overvåkning, atmosfæreovervåkning, overvåkning av arbeidsstedet eller biologisk overvåkning for å fastlå effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak eller og/eller behovet for bruk av personlig åndedrettsvern være nødvendig. Sjekk overvåkingsstandardene, slik som følgende: Europeisk standard NS-EN 689 (Arbeidsplassluft - Veiledning for vurdering av eksponering for kjemiske stoffer ved innånding og målestrategi for sammenligning med grenseverdier) Europeisk standard NS-EN 14042 (Arbeidsplassluft - Veiledning for anvendelse og bruk av prosedyrer for bedømmelse av kjemiske og biologiske agens) Europeisk standard NS-EN 482 (Arbeidsplassluft - Generelle krav til utførelse av måling av kjemiske midler) Det kreves også at det vises til nasjonale rettleidningsdokumenter for bestemmelse av farlige stoffer.

DNEL-er/DMEL-er

Ingen DNEL-er/DMEL-er tilgjengelige.

PNEC-er

Ingen PNEC-er tilgjengelige.

8.2 Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonstiltak : Må bare anvendes på et godt ventilert sted. Det kan være nødvendig med tekniske løsninger for å kontrollere primære eller sekundære farer forbundet med dette produktet. Bruk prosesinnbygging, lokal avsugsventilasjon eller andre tekniske tiltak for å holde arbeidstakerenes eksponering for luftbårene forurensninger under anbefalte- eller lovbestemte eksponeringsgrenser. De tekniske løsningene må også holde konsentrasjoner av gass, damp og støv under laveste eksplosjonsgrense. Bruk eksplosjonssikkert ventilasjonsutstyr.

Individuelle vernetiltak

Hygieniske tiltak

: Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert kjemiske produkter, før inntak av mat, røyking og toalettbesøk samt ved avsluttet arbeidsperiode. Det bør brukes egnede teknikker ved fjerning av klær som kan være tilsølt. Tilsølte arbeidsklær må ikke fjernes fra arbeidsplassen. Vask forurensede klær før de tas i bruk igjen. Sørg for at øyeskyllestasjoner og sikkerhetsdusjer er i nærheten av arbeidsstedet.

Øye-/ansiktsvern

: Det skal benyttes vernebriller i samsvar med godkjente standarder når risikovurdering indikerer at dette er nødvendig for å unngå eksponering for væskesprut, damp, gass eller støv. Hvis kontakt er mulig, skal følgende verneutstyr brukes, hvis det ikke vurderes at en høyere grad av verneutstyr er nødvendig: vernebriller med sideskjermer.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Hudvern

- Håndvern** : Bruk vernehanske som er klassifiserte iht. Standard EN 374: Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer. Anbefales: Viton® eller Nitrilhansker. Anbefalt vernehansker er basert på det mest vanlige løsemiddel i dette produkt. Ved lengre eksponering eller gjenntatt kontakt, hanske av klasse 6 (gjennomtrengingstid over 480 min. - EN 374) er anbefalt. Hvis kontakt er kortvarig, hanske av klasse 2 (gjennomtrengingstid over 30 min. - EN 374) er anbefalt. Brukeren må kontrollere at det endelige valget av hansketyper for håndtering av produktet, er den mest passende og tar hensyn til de bestemte bruksforhold som eksisterer, som krevd i påbudet om egenvurdering av risiko. OBS: Ved valg av vernehansker til spesifikke operasjoner og eksponeringer er det mange forhold som bør vurderes. Det er viktig å velge hansker som er tilpasset det arbeid som skal utføres, hanskenes allergifremkallende egenskaper vurderes samt at man må ta hensyn til informasjon/spesifikasjon fra vernehanskenes leverandører. Beskyttelseskremer kan gi beskyttelse for utsatte hudpartier, men bør imidlertid ikke påføres etter at huden er eksponert for preparatet.
- Kroppsvern** : Personlig verneutstyr skal velges i samsvar med oppgaven som utføres og farene forbundet med denne, og skal være godkjent av en spesialist før dette produktet håndteres. Der det oppstår antenningrisiko på grunn av statisk elektrisitet, skal det brukes antistatisk vernetøy. Vernetøyet skal omfatte antistatiske overaller, støvler og hansker for størst mulig beskyttelse mot statisk utladning. Se Europeisk standard NS-EN 1149 for informasjon om material- og designkrav og testmetoder.
- Annet hudvern** : Egnet fottøy og eventuelt tilleggsvern for huden skal velges basert på oppgaven som skal utføres og de risikoene som er involvert, og må godkjennes av en spesialist før dette produktet håndteres.
- Åndedrettsvern** : Bruk godt tilpasset, luftrensende eller luftmatet åndedrettsvern i samsvar med godkjente standarder hvis en risikovurdering indikerer at dette er nødvendig. Valg av åndedrettsvern må gjøres på grunnlag av kjent eller forventet eksponeringsnivå, produktets farlighet og sikre funksjonsgrenser for det valgte åndedrettsvernet.
- Begrensning og overvåkning av miljøeksponeringen** : Utslipp fra ventilasjon eller prosessutstyr bør kontrolleres for å sikre at de er i samsvar med kravene i gjeldende miljølovgivning. I enkelte tilfeller er det nødvendig å anvende gasskrubbere, filtre eller konstruksjonsendringer i prosessutstyret for å redusere utslippene til akseptable nivåer.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende

- Fysisk tilstand** : Væske.
- Farge** : Hvit.
- Lukt** : Løsemiddel.
- Luktterskel** : Ikke kjent.
- pH** : Ikke anvendelig.
- Smeltepunkt/frysepunkt** : Ikke kjent.
- Utgangskokepunkt og -kokeområde** : Laveste kjente verdi: 166°C (330.8°F) (solvent nafta (petroleum), lett aromatisk).
- Flammepunkt** : Closed cup (CC): 24°C
- Fordamping** : Ikke kjent.
- Antennelighet (fast stoff, gass)** : Ikke kjent.
- Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosjonsgrenser** : Største kjente område: Nedre: 1.4% Øvre: 7.6% (solvent nafta (petroleum), lett aromatisk)
- Damptrykk** : Ikke kjent.
- Damp tetthet** : Ikke kjent.
- Relativ tetthet** : 1.58
- Løselighet(er)** : Uløselig i følgende materialer: kaldt vann.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

Fordelingskoeffisient oktanol/vann	: Ikke kjent.
Selvantennelsestemperatur	: Ikke kjent.
Dekomponeringstemperatur	: Ikke kjent.
Viskositet	: Kinematisk (romtemperatur): 77 mm ² /s
Eksplasjonsegenskaper	: Ikke kjent.
Oksidasjonsegenskaper	: Ikke kjent.

9.2 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Ingen tilleggsinformasjon.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet	: Det finnes ingen bestemte testdata på reaktivitet tilgjengelig for dette produktet eller bestanddelene.
10.2 Kjemisk stabilitet	: Produktet er stabilt.
10.3 Mulighet for skadelige reaksjoner	: Det kan oppstå farlige reaksjoner under bestemte lagrings- og bruksforhold. Slike forhold kan omfatte følgende: kontakt med syrer Reaksjonene kan omfatte følgende: frigjøring av toksisk gass
10.4 Forhold som skal unngås	: Unngå alle mulige antenningsskilder (gnist eller flamme). Beholdere må ikke utsettes for trykk, skjæres i, sveises, forsterkes, loddet, bores, knuses eller utsettes for varme eller antennelseskilder.
10.5 Uforenlige stoffer	: Reaktivt, eller uforenlig med følgende stoffer: syrer oksiderende materialer
10.6 Farlige nedbrytingsprodukter	: Ved kontakt med syrer utvikles meget giftig gass.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Informasjon om toksikologiske effekter

Akutt toksisitet

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Dose	Eksposering
solventnafta (petroleum), lett aromatisk	LD50 Oral	Rotte	8400 mg/kg	-
kolofonium	LD50 Oral	Rotte	7600 mg/kg	-
xylen	LD50 Oral	Rotte	4300 mg/kg	-
etylbenzen	LC50 Innånding Gass.	Kanin	4000 ppm	4 timer
	LD50 Hud	Kanin	17800 mg/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	3500 mg/kg	-

Konklusjon/oppsummering: Ikke kjent.

Estimater over akutt toksisitet

Vei	ATE verdi
Oral	4021.9 mg/kg
Hud	6350.2 mg/kg
Inhalering (damper)	180 mg/l
Inhalering (støv og tåker)	8.659 mg/l

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Irritasjon/korrosjon

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Poeng	Eksposering	Observasjon
sinkoksid	Øyne - Mildt irriterende	Kanin	-	24 timer 500 milligrams	-
	Hud - Mildt irriterende	Kanin	-	24 timer 500 milligrams	-
solventnafta (petroleum), lett aromatisk etylbenzen	Øyne - Mildt irriterende	Kanin	-	24 timer 100 microliters	-
	Øyne - Sterkt irriterende stoff	Kanin	-	500 milligrams	-
	Hud - Mildt irriterende	Kanin	-	24 timer 15 milligrams	-

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Overfølsomhet

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Mutasjonsfremmende karakter

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Kreftfremkallende egenskap

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Reproduktiv giftighet

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Fosterskadelige egenskaper

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Toksisitet for angitt målorgan (enkelteksponering)

Navn på produkt/bestanddel	Kategori	Eksposeringsvei	Målorganer
solventnafta (petroleum), lett aromatisk	Kategori 3	Ikke anvendelig.	Irritasjon i luftveiene og Narkotisk effekt
xylen	Kategori 3	Ikke anvendelig.	Irritasjon i luftveiene
etylbenzen	Kategori 3	Ikke anvendelig.	Irritasjon i luftveiene

Toksisitet for angitt målorgan (gjentatt eksponering)

Navn på produkt/bestanddel	Kategori	Eksposeringsvei	Målorganer
etylbenzen	Kategori 2	Ikke bestemt	hørselsorganer

Fare for aspirering

Navn på produkt/bestanddel	Resultat
solventnafta (petroleum), lett aromatisk	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1
xylen	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1
etylbenzen	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1

Opplysninger om sannsynlige eksponeringsveier : Ikke kjent.

Potensielle akutte helseeffekter

Øyekontakt : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Innånding : Kan forårsake sentralnervøs (CNS) depresjon. Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. Kan forårsake irritasjon av luftveiene. Eksposering for spaltningsprodukter kan være helseskadelig. Alvorlige virkninger kan være forsinket etter eksponering.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

- Hudkontakt** : Virker avfettende på huden. Kan forårsake tørr og irritert hud. Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
- Svelging** : Kan forårsake sentralnervøs (CNS) depresjon.

Symptomer forbundet med fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper

- Øyekontakt** : Ingen spesifikke data.
- Innånding** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon i luftrøret
hoste
kvalme eller brekninger
hodepine
slapphet/tretthet
svimmelhet/vertigo
muskelsvakhet
ubevissthet
- Hudkontakt** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon
rødhet
tørrhet
sprekker
- Svelging** : Ingen spesifikke data.

Det kan forekomme både forsinkede og øyeblikkelige effekter, og også kroniske effekter på grunn av kort- og langtidseksponering

Korttidseksponering

- Potensielle, øyeblikkelige effekter** : Ikke kjent.
- Potensielle, forsinkede effekter** : Ikke kjent.

Langvarig eksponering

- Potensielle, øyeblikkelige effekter** : Ikke kjent.
- Potensielle, forsinkede effekter** : Ikke kjent.

Potensielle kroniske helseeffekter

Ikke kjent.

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

- Generelt** : Forlenget eller gjentatt kontakt kan overvinne huden og medføre irritasjon, sprekker og/eller dermatitt. Så snart en person er sensitivisert, kan det deretter oppstå en alvorlig allergisk reaksjon når personen eksponeres for svært små nivåer.
- Kreftfremkallende egenskap** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Mutasjonsfremmende karakter** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Fosterskadelige egenskaper** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Effekter på utvikling** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Fruktbarhetseffekter** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet : Ikke kjent.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1 Toksisitet

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Eksposering
sinkoksid	Akutt EC50 0.042 mg/l Ferskvann	Alge - Pseudokirchneriella subcapitata - Ekspontuell vekstfase	72 timer
	Akutt EC50 24.6 mg/l	Dafnie - Daphnia magna	48 timer
	Akutt EC50 1 mg/l Ferskvann	Dafnie - Daphnia magna - Nyfødt organisme	48 timer
	Akutt IC50 0.17 mg/l	Alge - Selenastrum capricornutum	72 timer
	Akutt LC50 1.1 mg/l	Fisk - Oncorhynchus Mykiss	96 timer
solventnafta (petroleum), lett aromatisk	Kronisk NOEC 0.017 mg/l Ferskvann	Alge - Pseudokirchneriella subcapitata - Ekspontuell vekstfase	72 timer
	Akutt EC50 6.14 mg/m ³	Dafnie	48 timer
tiocyanasyre, metallsalter	Akutt LC50 9.22 mg/m ³	Fisk - Mykiss	96 timer
	Akutt EC50 20 ppb Ferskvann	Dafnie - Daphnia magna	48 timer
xylen	Akutt LC50 31 ppb Ferskvann	Fisk - Oncorhynchus mykiss	96 timer
	Akutt LC50 8500 µg/l Sjøvann	Skalldyr - Palaemonetes pugio	48 timer
etylbenzen	Akutt LC50 13400 µg/l Ferskvann	Fisk - Pimephales promelas	96 timer
	Akutt EC50 3.6 mg/l Ferskvann	Alge - Pseudokirchneriella subcapitata	96 timer
	Akutt LC50 18.4 til 25.4 mg/l Ferskvann	Dafnie - Daphnia magna - Nyfødt organisme	48 timer
	Akutt LC50 5.1 til 5.7 mg/l Sjøvann	Fisk - Menidia menidia	96 timer

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Navn på produkt/ bestanddel	Halveringstid i vann	Fotolyse	Biologisk nedbrytbarhet
etylbenzen	-	-	Lett

12.3 Bioakkumuleringspotensial

Navn på produkt/ bestanddel	LogP _{ow}	BKF	Potensial
sinkoksid	-	60960	høy
kolofonium	1.9 til 7.7	-	høy
xylen	3.12	8.1 til 25.9	lav
etylbenzen	3.6	15	lav

12.4 Jordmobilitet

Fordelingskoeffisient for jord/vann (K_{oc}) : Ikke kjent.

Mobilitet : Ikke kjent.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger

PBT : Ikke anvendelig.

vPvB : Ikke anvendelig.

12.6 Andre skadevirkninger : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

AVSNITT 13: Instruksjer ved disponering

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt

Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Deponering av dette produktet, oppløsninger og alle biprodukter skal til enhver tid skje i samsvar med lovfestede krav til miljøvern og avfallsdeponering og alle regionale bestemmelser fra lokale myndigheter. Overskytende materialer og ikke gjenvinnbare produkter må deponeres via et firma/ underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. Avfall må ikke deponeres ubehandlet til avløp unntatt når det er fullstendig i samsvar med alle krav fra myndigheter med jurisdiksjon.

Farlig avfall : Produktets klassifisering kan oppfylle kriteriene for farlig avfall.

Den europeiske avfallslisten (EAL)

Code number	Avfallsbetegnelse
EWC 08 01 11*	maling- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer

Emballasje

Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Avfallsemballasjen bør resirkuleres. Forbrenning eller avhending på søppelplass bør vurderes hvis det ikke er mulig med resirkulering.

Spesielle forholdsregler : Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte. Vær forsiktig ved håndtering av tomme beholdere som ikke er rengjort eller skylt ut. Tomemballasje eller tomme poser kan inneholde noe produktrester. Damp fra produktrester kan danne svært brennbar eller eksplosiv atmosfære inne i beholderen. Ikke skjær, sveis eller slip brukte beholdere uten at de først har vært grundig rengjort på innsiden. Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

	ADR/RID	IMDG	IATA
14.1 FN-nummer	UN1263	UN1263	UN1263
14.2 Korrekt transportnavn, UN	MALING	PAINT. Marine pollutant (zinc oxide)	PAINT
14.3 Transportfareklasse (r)	3 	3 	3
14.4 Emballasjegruppe	III	III	III
14.5 Skadevirkninger i miljøet	Ja.	Yes.	No.
Tilleggsopplysninger	Merking som miljøfarlig stoff er ikke påkrevet når det transporteres i størrelser på ≤ 5 l eller ≤ 5 kg. Spesielle bestemmelser 640 (E) Tunnellkode	The marine pollutant mark is not required when transported in sizes of ≤5 L or ≤5 kg.	

AVSNITT 14: Transportopplysninger

	(D/E)		The environmentally hazardous substance mark may appear if required by other transportation regulations.
--	-------	--	--

IMDG-kode, segregeringsgruppe : Ikke anvendelig.

14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren : **Transport innenfor brukerens anlegg:** produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.

14.7 Transport i bulk, i samsvar med vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-koden : Ikke kjent.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen

EU-forskrift (EU) nr. 1907/2006 (REACH)

Tillegg XIV - Liste over stoffer som krever autorisasjon

Tillegg XIV

Stoffer som gir stor grunn til bekymring

Ingen av bestanddelene er opplistet.

Tillegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler : Ikke anvendelig.

Andre EU regler

Stoffliste for Europa : Ikke bestemt.

Spesielle emballasjekrav

Beholderne må forsynes med barnesikker lukking : Ikke anvendelig.

Følbar advarselmerking om fare : Ikke anvendelig.

Produktregulering, biocider

Type produkt : PT21 Begroingshindrende midler Væske. Maling.

Type (Antifouling) Antifouling Type - Organotin-free ablative

Aktive substanser

Navn på bestanddeler

tiocyanisyre, metallsalter

Ikke anvendelig.

Teoretisk dekning: Børste, rulle 10.6 m²/l @ 46 mikron tørrfilmtykkelse (TFT)

Anvendelsesbegrensninger Kun for offentlig bruk.

Anvendelsesmetoder: Påføringsmetode - kost, rulle.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

Anbefales Renser.

Bruk Thinners No. 3 til rengjøring av maleutstyr.

IMO

Compliant with the International Convention on the Control of Harmful Antifouling Systems on Ships, 2001.

Nasjonale forskrifter
Produktregulering, biocider

Type produkt : PT21 Begroingshindrende midler Væske. Maling.

Navn på produkt/ bestanddel	Listenavn	Navn på listen	Klassifisering	Merknader
etylbenzen	Norske administrative normer	etylbenzen	Carc. K	-

YL gruppe : YL gruppe: 5

 Luftbehov: 4000 - 4800 m³/l

Referanser

: I samsvar med forordning (EF) Nr. 1907/2006 (REACH), Vedlegg II - Norge

15.2 Kjemisk
sikkerhetsvurdering

: Det er ikke utført kjemisk sikkerhetsvurdering.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

✓ Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

Forkortelser og akronymer

 : ATE = Akutt toksisitetens estimat
 CLP = Klassifisering, merking og innpakning
 DMEL = Oppnådd minimalt effekt nivå
 DNEL = Oppnådd ingen effekt nivå
 EUH statement = CLP-spesifikk fareerklæring
 PBT = Persistent, Bioakkumulerbar og Giftig
 PNEC = Forutsatt ingen effekt konsentrasjon
 RRN = REACH registrerings nummer
 vPvB = Meget persistente og meget bioakkumulerende

Fremgangsmåte for avledning av klassifisering etter forskriften (EC) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Klassifisering	Justering
Flam. Liq. 3, H226 Skin Sens. 1, H317 STOT SE 3, H335 STOT SE 3, H336 Aquatic Acute 1, H400 Aquatic Chronic 1, H410	På grunnlag av testdata Kalkuleringsmetode Kalkuleringsmetode Kalkuleringsmetode Kalkuleringsmetode Kalkuleringsmetode

**Fullstendig tekst for
forkortede H-setninger**

 : H225 Meget brannfarlig væske og damp.
 H226 Brannfarlig væske og damp.
 H302 Farlig ved svelging.
 H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
 H312 Farlig ved hudkontakt.
 H312 (dermal) Farlig ved hudkontakt.
 H315 Irriterer huden.
 H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
 H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
 H332 Farlig ved innånding.
 H332 (inhalation) Farlig ved innånding.
 H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
 H336 Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.
 H373 (hearing organs) Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering. (hørselsorganer)
 H400 Meget giftig for liv i vann.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

	H410 H411 H413	Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann. Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann. Kan forårsake skadelige langtidsvirkninger for liv i vann.
Fullstendig tekst for klassifiseringer [CLP/GHS]	: Acute Tox. 4, H302 Acute Tox. 4, H312 Acute Tox. 4, H332 Aquatic Acute 1, H400 Aquatic Chronic 1, H410 Aquatic Chronic 2, H411 Aquatic Chronic 4, H413 Asp. Tox. 1, H304 EUH032 EUH066 Eye Irrit. 2, H319 Flam. Liq. 2, H225 Flam. Liq. 3, H226 Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1, H317 STOT RE 2, H373 (hearing organs) STOT SE 3, H335 STOT SE 3, H336	AKUTT TOKSISITET (oral) - Kategori 4 AKUTT TOKSISITET (hud) - Kategori 4 AKUTT TOKSISITET (innånding) - Kategori 4 FARE I VANNMILJØ (AKUTT) - Kategori 1 FARE I VANNMILJØ (LANGVARIG) - Kategori 1 FARE I VANNMILJØ (LANGVARIG) - Kategori 2 FARE I VANNMILJØ (LANGVARIG) - Kategori 4 ASPIRASJONSFARE - Kategori 1 Ved kontakt med syrer utvikles meget giftig gass. Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud. ALVORLIG ØYESKADE/-IRRITASJON - Kategori 2 BRENNBARE VÆSKER - Kategori 2 BRENNBARE VÆSKER - Kategori 3 ETSER/IRRITERER HUD - Kategori 2 OVERØMFINTLIGHET PÅ HUDEN - Kategori 1 GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (GJENTATT EKSPONERING) (hørselsorganer) - Kategori 2 GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (ENKEL EKSPONERING) (Irritasjon i luftveiene) - Kategori 3 GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (ENKEL EKSPONERING) (Narkotisk effekt) - Kategori 3

Utskriftsdato : 23/10/2016

Utgitt dato/ Revisjonsdato : 23/10/2016

Dato for forrige utgave : 01/07/2016

Versjon : 2.01

Merknad til leseren

VIKTIG NOTAT: Informasjonen i dette databladet (som kan endres fra tid til annen) er ikke ment som altomfattende og presenteres i god tro på at den er korrekt på den dato den ble skrevet. Det er brukerens ansvar å bekrefte at dette databladet er oppdatert før produktet brukes til formålet.

Personer som bruker informasjonen må selv avgjøre egnetheten til det relevante produktet for det tiltenkte formålet før bruk. Hvis disse formålene fraviker fra det som spesifikt anbefales i dette sikkerhetsdatabladet, er bruken av produktet på brukerens egen risiko.

PRODUSENTENS ANSVARFRASKRIVELSE: Forholdene, metodene og faktorene som påvirker håndteringen, lagringen, påføringen, bruken og avhendingen av produktet er ikke under produsentens kontroll eller viten. Produsenten tar derfor ikke ansvar for eventuelle negative følger som kan komme av håndtering, lagring, påføring, bruk, misbruk eller avhending av dette produktet og, i den grad gjeldende lov tillater det, frasier uttrykkelig produsenten seg ansvar for eventuelle og alle tap, skader og/eller utgifter som oppstår ut fra eller i noen sammenheng med lagring, håndtering, bruk eller avhending av produktet. Trygg håndtering, lagring, bruk og avhending er brukernes ansvar. Brukere må etterfølge alle relevante helse- og sikkerhetslover.

Med mindre vi har godtatt noe annet, er alle produkter som leveres av oss underlagt våre standardvilkår for forretningsvirksomhet, og dette inkluderer ansvarsbegrensning. Sørg for å lese disse og/eller relevant avtale som du har med AkzoNobel (eller datterselskap, etter hva som måtte være aktuelt).

© AkzoNobel